



## Sant Pere del Coll de la Crosa

L'Estany

### Ubicació

**Comarca:** Moianès  
**Lloc/Adreça:** Camí de Puigmartre  
**Emplaçament** Pista forestal de l'Estany a Olò, al collet de Sant Pere.  
**Alçada:** 926

### Coordenades:

**Latitud:** 41.8721  
**Longitud:** 2.10823  
**UTM Est (X):** 425998  
**UTM Nord (Y):** 4635960

### Classificació

**Número de fitxa** 08079 - 214  
**Àmbit:** Patrimoni immoble  
**Tipologia** Jaciment arqueològic  
**Estil / època:** Medieval  
**Segle** XV  
**Estat de conservació** Bo  
**Protecció** Inexistent  
**Accés** Fàcil  
**Ús actual:** Sense ús  
**Titularitat** Privada  
**Titular:** 08078A00109008  
**Fitxes associades:**  
[Creu de Puig Caritat](#)  
**Autoria de la fitxa** Anna Chàvez Calm - Isidre Pastor Batalla  
**Data de registre de la fitxa:** dv., 15/07/2016 - 02:00

### Descripció

Restes arquitectòniques de la planta de l'antiga església. Es desconeix bona part de la configuració arquitectònica de l'església, tot i que es conserva l'arrencada d'una part dels murs, que defineixen una planta d'un espai aparentment rectangular, orientat segons un eix de nord-est a sud-oest. L'espai interior tenia uns 4,10 m d'ample, uns 7,15 m de llarg, i estava format per murs d'uns 85 cm de gruix.

### **Observacions:**

La primera intervenció arqueològica es va realitzar l'any 1977, sense que es conegui el resultat dels treballs realitzats, més enllà de la planta recollida en el llibre de Pladevall i Vingué sobre el monestir de Santa Maria de l'Estany (1978), i del testimoni de la llosa de pedra col·locada enfront de les ruïnes, amb la inscripció: "Sant Pere del Coll de la Crosa. 1485-1700. En recordança. II-1977". L'any 2015 es va portar a terme un Intervenció arqueològica dirigida per Dani Gutiérrez centrada en la neteja i condicionament de les restes preservades que va permetre documentar noves dependències del conjunt arquitectònic.

### **Història**

L'ermita de Sant Pere del coll de la Crosa va ser erigida entorn el 1485 per iniciativa del canonge Pere Tarrós, cambrer del monestir de Santa Maria de l'Estany. Aquest canonge era hospitaler del monestir l'any 1473, i fou nomenat canonge cambrer entre 1480 i 1490. Així ho acredita un document notarial de 1563, que recull un llistat de cambrers, en el qual s'indica que "et post ea Petrus Grait, et post Petrus Tarrós a quibus fuit confecta ecclessia eremitana Sancti Petri in collo de la Crosa et eum fecit ecclessiam". [Pladevall-Vingué, 1978, pàg.626]. S'ignora la data de l'abandó i de l'enrunament de l'ermita, però degué produir-se entre els segles XVII i XVIII, considerant que els documents conservats indiquen que el 1740 ja no tenia culte.

### **Bibliografia**

PLADEVALL, Antoni; VIGUÉ, Jordi (1978). El monestir romànic de Santa Maria de l'Estany. Artestudi. (Art romànic, 6). Barcelona.

